

Pasaullnēs fantastikas Aukso fondas

SERGEJ LUKJANENKO

**NETIKRI
VEIDRODŽIAI**

Sergej Lukjanenko
NETIKRI VEIDRODŽIAI
Mokslinis fantastinis romans

VIRTUALUSIS BESTSELERIS !!! INTERPRESSCON 2000

Dyptaunas - virtualusis mūsų pasaulio atspindys netikrame *gilumos* veidrodyje. Virtualiame pasaulyje viskas tikra: meilė, draugystė, neapykanta...

Tik vieno *gilumoje* niekuomet nebuvo - tikros mirties. Tačiau dabar ir ji atėjo į Dyptauną...

Iš rusų kalbos vertė GINTAUTAS K. IVANICKAS
Serija "Pasaulinės fantastikos Aukso fondas"
207 tomas. Serija įkurta 1990 m.

Сергей Лукьяненко - ФАЛЬШИВЫЕ ЗЕРКАЛА
Москва, АСТ, 2000

Copyright © by Sergej Lukjanenko, 1999

Cover art copyright © by G. K. Ivanickas, 2001

Vertimas į lietuvių kalbą ©, leidykla "Eridanas", 2001
Elektroninė versija © Knygute.lt, 2010

*Kreivuliuodami iš lėto
Atspindžiai į laisvę braunas,
Šaltakraujės šypsenėlės
Arba verksmas, kai ne skauda...
Veidrodžiai žodžius išgirsta,
Seka mus, užgniaužę gėlą -
Jie mintim, sapnais pavirsta
Iškraipydami mūsų sielą.
Veidrodžiuose skęsta norai,
Judesiai lėtėja... Tapom
įkaitais ne savo noru,
Atspindžiai visus pagavo...*

Rain

I DALIS

DYPTAUNAS

00

Aš vis dažniau ir dažniau sapnuoju šį sapną.

Iš pradžių jis visai nebaisus. Pilka migla - daugiau nieko. Tik prieky - tolima, vos įžiūrima švieselė, balta kibirkštėlė rūke. Aš einu - einu į šviesą, tačiau migla aplink ima retėti.

Kaip keista - kai išnyksta tamsa, nebematai šviesos!

Sustingstu, mėgindamas atsiminti kryptį, išsaugoti ją atminty. Tačiau to nebereikia. Priešais mane - tiltas. Siauras it styga, ištempta virš bedugnės. Esu vaikščiojęs tokiais tiltais. Ne sykį. Tačiau dabar viskas kur kas sunkiau. Man reikia praeiti tarp dviejų sienų, išaugančių iš rūko. Kairioji siena - melsvas ledas, dešinioji - raudona ugnis. Styga tarp jų.

Einu. Kairioji siena išmarginta delnų atspaudais. Kartais tai tiesiog atspaudai su apšerkšnijusiais odos ir mėsos gabalėliais. Kartais styro įšalę kaukai su drabužių likučiais. O kartais - ant ledo

nukryžiuotos figūros, padengtos sniego plutele. Dešinioji siena - švari. Ji sudegina greitai, nepalikdama nė žymės. Galbūt todėl ją renkasi rečiau.

Einu. Styga po kojomis vibruoja. Galbūt ją kaitina ugnis, galbūt ją stingdo šaltis. O galbūt kažkas eina prieky manęs.

Aš turiu nueiti iki galo. Man to labai reikia.

Deja, sapnas visuomet baigiasi taip pat.

Styga krūpteli. Galbūt aš pats pernelyg ją įsiūbavau, nežinau...

Ir tarsi krentantis lyno akrobatas aš ištiesiu rankas, stengdamasis išsaugoti pusiausvyrą griebdamasis: kairiosios sienos - melsvo ledo, dešiniojos sienos - raudonos ugnies...

01

Senokai nevelavau į darbą!

Įstringu kamštyje per pusę kvartalo. Greta - ilgas, nevikrus automobilis, atrodo, naujausio modelio "Linkolnas". Stiklai nuleisti, niūrus vairuotojas šnairuoja į mane, sakytum, būtent mano motociklas būtų kaltas dėl netvarkos gatvėse.

- Ugnelės turi? - pagaliau pasiteirauja jis. Matyt, jam tiesiog nuobodu. Niekuomet nepatikėsiu, kad šiame prabangiame vyšnios spalvos monstre

nėra pridegtuvo. Jame, ko gero, atsirastų vietos ir dujinei krosnelei su griliumi...

Tylomis paduodu žiebtuvėlį. Auksiniais žiedais žibanti ranka jį sugriebia, prisidega ploną brangią cigaretę su neįsivaizduojamai ilgu filtru. Ką pasakytų senukas Froidas apie potraukį didžiuliams automobiliams ir ilgoms cigaretėms? A... tiek to. Senukas mūsų dienomis kaipmat išprotėtų.

- Kas ten vyksta? - teiraujasi vairuotojas.

Limuzinas pernelyg žemas, tad jis nieko nemato. Atsakau:

- Kolona važiuoja. Sunkvežimiai.

Bet kuris kitas būtų sureagavęs į šiuos žodžius vienareikšmiškai. Miesto centru pervežinėti krovinį! Be to, per rusiškąjį kvartalą, rytinę piko valandą Maskvos laiku!

- Ką gi, pasitaiko, - ramiai sutinka vairuotojas. - Reikia.

Vadinasi, "Linkolnas" - ne šiaip išoriniam blizgesiui parinktas. Jo savininkas niekur neskuba, ir penkių dešimties minučių kamštis nekelia jam pasipiktinimo. O man kelia! Dar kaip!

Pavėlavimo penkiomis minutėmis gali ir nepastebėti. Dešimt minučių - įrašas asmens byloje. Ketvirtis valandos - nubraukta pusė dienos atlyginimo.

Aš vėluoju jau keturias minutes!

Eismo juosta visiškai užkimšta, tačiau standartinis motociklas - ne mašina, pagaminta pagal užsakymą. O mano plieno spalvos striukė, pilki džinsai, veidas po veidrodiniu šalmu... taip, žinoma, tai ne ryški, įsidėmėtina išorė, bet... Neišskirtinumas turi savų privalumų.

Spusteliu akceleratorių, variklis suriaumoja. "Linkolno" savininkas susidomėjęs žvelgia į mane, pasiteirauja:

- Ką, ketini...

Nebegirdžiu, ką jis dar sako.

Palikusi ant asfalto svylančios gumos pėdsaką, "Honda" vinguriuoja tarp automobilių.

- Varyk! - šaukia man įkandin.

Svetimų kvailų poelgių stebėjimas - amžina pramoga.

Sutrikdę eismą sunkvežimiai šliaužia gatve lėtai ir tingiai. Paprasti "KamAZai", tik ant tentų užrašyta "2T". Aišku, stambi firma gavo skubų užsakymą ir nusprendė sumokėti už nenormatyvinę grafiką, bet nemokėti delspinigių už pavėluotą pristatymą. Atstumas tarp sunkvežimių - pusantro metro, važiuoja jie vienodu greičiu, vienas paskui kitą...

Gal ir praslysiu.

Matau vidurdienio saulės atspindžius sunkvežimių stikluose, vairuotojų veidus, juodus dyzeliinių variklių dūmus. Šansas įtilpti tarp dviejų “KamAZų” - minimalus.

Giluma, giluma, eik tu...

Perėjimo iš virtualios erdvės į įprastinę akimirka visuomet mane pralinksmina. Tačiau šįsyk skirtumas minimalus - aš buvau užsimaukšlinęs motociklininko šalną, likau su virtualiu; sėdėjau balne - atsidūriau krėsele.

Tik miestas aplinkui pasidarė neberealus. Vaizdas neteko detalių, dangus pavirto lygia melsva plokštuma, kurioje tarsi pasiklydę klaidžiojo keli debesėliai (kartą per parą jie išsirikiuoja į užrašą “Atsiminkite, kas sugalvojo šį dangų ir apmokėjo už jį!”), automobilių skardos prarado įbrėžimus, purvo dėmes, lipdukus - visą tai, ką pridurdavo vaizduotė.

Sunkvežimių su logotipu “2T” kolona išliko.

Praslysiu!

Ausinėse skambėjo kažkieno balsai, kažkas, tarsi perspėdamas, pamojavo iš savo automobilio ranka. Judindamas džiostiką, įbrukau motociklą tarp “KamAZų”. Silpnas krestelėjimas - matyt, užpakalinį ratą visgi užkabino. Nieko baisaus.

Virtualybėje aš galėjau nukristi, neišlaikyti

pusiausvyros. Dabar gi pakako vieno džoistiko judesio, kad išlyginčiau motociklą.

Sustoju už sankryžos. Atsigrežiau atgal. Pirštai patys nuslydo klaviatūra.

deep

“Enter”.

Sekundėlę dar mačiau priešais save šalmo ekranėlius. Po to nubėgusi jais vaivorykštinė banga nuplovė realybę.

Dyp-programa veikia greitai.

Stoviu Gibsono prospekto ir A.Čertkovo gatvės sankryžoje, rusiškajame Dyptauno sektoriuje. Pro tarpus sunkvežimių kolonoje matau buvusius kamščio kaimynus. Daugelis švilpia, ploja ir kitaip reiškia savo pasigėrėjimą.

Sieloje - šventė.

Taip ir turėtų jaustis žmogus, mikroskopu įkalęs vinį.

Vėl spusteliu akceleratorių ir nuskrieju prospektu. Turiu šansą nepavėluoti darban.

Įdomu, kas toks tas Gibsonas...

Prie rūbinės atsiduriu pavėlavęs septynias minutes. Blogai, bet dar ne fatališka.

- Leonidai... - priekaištingai taria sargas. Skės-

teliu rankomis, mėgindamas veidrodiniame šalme pavaizduoti visą emocijų gamą. Atgaila, kaltė, gėda, pataikavimas... - Paskubėk.

Įlekiu į ilgą koridorių. Palubėje niūriai siūbuoja matiniai lempų kamuoliai, primindami primirštus mokyklos koridorius. Pasieniu išrikiuotos spintelės. Beveik ties visomis šviečia rausvos lemputės, tik dvi ar trys - žalios. Na, štai - atvykau beveik paskutinis...

- Sveikas, - mesteli man Ilja.

Jis taip pat pavėlavo. Kuičiasi prie gretimos spintelės.

- Šiandien iš ryto? - paklausiu, greitai įvesdamas kodą - sunkiai nepašvęstiesiems įsimenamą žodį "gfhjkm".

- Aš trumpam, nuo vakaro dar viena "uodega" liko, - Ilja niūriai žvelgia į spintelės vidų. Jis trisdešimtmetis, trumpai kirptais plaukais, saikingai raumeningas ir pasitempęs. Veidas nestandartinis. Gero dizainerio darbas, vargu ar pats darė. - Gal iš ryto suspėsiu...

Pagaliau jis įkiša ranką spintelėn ir ištraukia iš jos suglebusį kūną. Liekną ir mažą, priklausantį maždaug dvylikos metų berniokui.

- Drąsiau, jis tau neįkās! - padrąsinu aš.

Berniokas trūkteli, it trenktas elektros srovės,

pasisuka į mane. Vienoje rankoje jis laiko vyriškį, kuris ką tik ištraukė bernioką iš spintelės, - dabar tas kūnas subliūškęs ir nesvarus, o akys tuščios, be jokios minties kibirkštėlės.

- Eik tu... - plonu balsu iškvepia Ilja. - Gera tau juokauti!

- Manai? - pasiteirauju, žvelgdamas savo spintelėn.

- Taip! - berniokas spyriais grūda imponantišką vyriškį spintelėn. Kūnas linksta it vaškinis. Koją, apauta lakiniu batu, styro keistu kampu, kaklaraištis išlindęs iš po švarko. - Kaip! Mane! Užkniso!

- Nori pasikeisti? - pasiūlau. - Tu panešiosi siuntinius, o aš - telegramas.

Mano darbinis kūnas taip pat besvoris. Tai vyriškis. Darbiniais rūbais. Raumeningas. Veidas geraširdiškai idiotiškas.

Komunizmo statytojas iš dvidešimties metų senumo plakato. Nepatikėtum, kad nupieštas JAV.

Aš nemodeliavau ir neužsakinėjau personalinio kūno. Pasinaudojau standartine asmenybe - "darbininkas". Žvilgteliu į jo tuščias akis, prisiglaudžiu kakta prie kaktos...

Ir su tokiu pat įniršiu, kaip ir Ilja, pradėdu grūsti buvusįjį motociklininką į spintelę.

- Klausyk, - berniokas, užrakindamas spintelę, maigo mygtukus, - o kodėl visi tavo kūnai tokie vienodi?

Jo naujoji asmenybė taip pat vienetinė ir gerai atlikta. Simpatiškas raudonplaukis berniukas.

- Personalinis dizainas brangiai kainuoja, - nukertu šneką.

- Liaukis, - Ilja mosteli ranka. - Nieko nekainuoja, atsisėdai ir nupiešei!

- Nesu gabus dailininkas.

Aš taip pat užrakinu spintelę. Nesuprantama, kuriems velniams. Juk ši išorė išties nieko nekainuoja. Ji iš standartinio "Windows-Home" asmenybių dvidešimtuko - "draugiškas darbininkas".

Sakytum, kam nors Dyptaune galėtų prisireikti nedraugiško...

- Nori, aš tau nupiešiu? - netikėtai užsidega Ilja.

- Man nusispjaut. Vis geriau atrodysi, pažadu.

- Gerai, kada nors, - sakau. Atrodo, mes jau esame apie tai šnekėję. Ir jo pasiūlymas, ir mano sutikimas - tikrų tikriausia fikcija. Apsikeitimas nieko nereiškiančiomis frazėmis.

- Na, kol kas, - Ilja mosteli ranka ir nubėga. Visai vaikiškai. Gera įvaizdžio judesių modulia-cija...

Ne taip kaip mano. Žingsniuoju it dresuota gorila. Prie išėjimo - užsakymų išdavimo langelis. Ilja jau nusitvėrė savo paketą ir pabėgo. Berniukai laiškanešiai važinėja dviračiais.

Krovikams duoda motorolerius. Tačiau pirmiausia - užsakymai.

Už langelio nuobodžiauja Tania. Šauni mergina, jei ji iš tiesų - mergina, žinoma.

- Vėluoji, - pastebi. Nepiktai. - Yra du užsakymai. Kas ten dar persirengimo kambary liko?

- Lyg ir nieko.

- Paimsi abu?

- O kas ten?

- Pianinas ir rojalis.

Veikiausiai juokauja...

- Duokš, atliekama moneta nepamaišys.

- Uhu, - geraširdiškai murma Tania. Paduoda man lapelius, aš pasirašau ir pasitraukiu nuo langelio. Žvilgteliu į pirmąjį užsakymą - "pianinas". Į antrąjį - "rojalis".

Neatsigręžiu. Tania, žinoma, kikeną.

Kas gali būti kvailiau už kroviko profesiją virtualiame pasaulyje? Ne, pasakykit, kas gali būti labiau nereikalinga elektroninių impulsų pasaulyje, kur iš tikrųjų neegzistuoja nei atstumas, nei svoris?...

TRUMPAS TERMINŲ BEI SLENGO ŽODYNĖLIS

ANTIVIRUSAS - kompiuterinė programa, aptinkanti ir sunaikinanti *virusą*.

BIOS - (iš angl. - *basic input/output system*) programa, realizuota mikroschemoje, esančioje motininėje plokštėje. Valdo kreipimąsi į klaviatūrą, monitorių, kietąjį diską ir t.t.

GEITAS - dviejų tinklų (pvz. - lokalaus ir Interneto) susijungimo apsikeitimui informacija taškas.

GELEŽIS - techninė kompiuterio dalis.

HAKERIS - kompiuterinis įsilaužėlis.

INTERFEISAS - programos darbinė aplinka.

KREKAS - programėlė, "nulaužianti" apsaugą kitai programai.

LAMERIS - paniekinamas "kompiuterinio nemokšos" pavadinimas.

LOGAI - failai, į kuriuos rašomi visi programos (vartotojo) atliekami veiksmai.

MARKERIS - knygoje taip vadinama žymė, pagal kurią galima atsekti kompiuterio adresą tinkle.

MOTINA - pagrindinė kompiuterio plokštė, į kurią jungiamos visos kitos plokštės: garso, vaizdo ir t.t.

NUHAKINTI - atlikti nesankcionuotą įėjimą į duomenų bazes, svetimą kompiuterį ir t.t.

NOUTBUKAS - nešiojamasis kompiuteris.

PORTAS - komunikacinė jungtis, naudojama prijungti kokį nors periferinį įrenginį, besikeičiantį informacija su kompiuteriu (spausdintuvą, skenerį ir t.t.).

PROSAS - procesorius.

PROVAIDERIS - "Interneto" paslaugos tiekėjas.

ROUTERIS - tinklo kompiuteris, valdantis informacijos srautus.

SERVERIS - vienas iš sujungtų į tinklą kompiuterių, kuriame saugoma informacija gali naudotis kiti tinklo vartotojai; administruojantis tinklo kompiuteris.

SKINAS - programos interfeiso išvaizda.

SKRIPTAS - komandų seka.

SOFTAS - programinė įranga.

TROJANAS - užslėpta programa, paleidžiama vartotojui to nežinant. Kilo iš posakio "Trojos arklys".

VINČAS, VINČESTERIS - "kietasis diskas",

įrenginys, kuriame saugoma informacija, programos ir t.t.

VIRUSAS - kompiuterinė programa, trikdanči kompiuterio darbą, dažnai naikinanti ar gadinanti ir saugojamus jame duomenis.

Pastabos

- 1) Dainos autorius - Julij Burkin, rusų rašytojas fantastas ir roko muzikantas.
- 2) Programavimo komandos: Return - sugrįžti, End - pabaiga.
- 3) "Geriausias oras - dargana" - B. Rainovo romanas apie bulgarų žvalgą.
- 4) Beta-versija - bandomoji programos versija.
- 5) Į sveikatą (vok.)
- 6) Turimas omenyje režisieriaus A.Tarkovskio filmas "Stalkeris", pastatytas pagal rusų fantastų A.Strugackio ir B.Strugackio romaną "Piknikas šalikelėje".
- 7) Piteris Nortonas - populiarios failų tvarkymo programos DOS terpei kūrėjas.
- 8) Natanielis Bampo - amerikiečių rašytojo Fenimoro Kuperio romanų apie indėnus personažas, baltasis medžiotojas.
- 9) Aliuzija į A.Hitlerio veikalą "Mein Kampf" - "Mano kova"(vok.).
- 10) Kompiuterinės komandos: F5 - sukurti kopiją, paliekant originalą senoje vietoje; F6 - padaryti kopiją ir sunaikinti originalą.
- 11) Elojai, morlokai - ateities žmonių rasės,

aprašytos anglų fantastų Herberto Dž. Velso romane "Laiko mašina".

12) Pingas - laiko tarpas nuo kreipimosi į serverį iki jo atsakymo.

13) Seno XT modelio kompiuteris.